

Хоменко Олена Юрївна,

викладач кафедри правничої лінгвістики
Національної академії внутрішніх справ

КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО

Сьогодення вимагає від випускника вишу знання іноземних мов на рівні, достатньому для повноцінної комунікації з іноземними спеціалістами. Це вимагає нових форм і підходів у методиці викладання іноземних мов. І саме цим зумовлена популярність комунікативного підходу. Проте досвід показує, що застосування одного лише комунікативного підходу для формування іншомовної граматичної компетенції часто буває недостатньо. Комунікативно-когнітивний підхід покликаний зробити комунікативну методику більш динамічною.

Комунікативну компетенцію можна вважати сформованою, якщо майбутній фахівець використовує іноземну мову, щоб самостійно отримувати і розширювати свої знання і досвід. Під комунікативно-когнітивним підходом розуміють таку організацію навчального процесу, основу якої складає комунікативна взаємодія здобувачів, яка забезпечує участь кожного з них як об'єкта і суб'єкта пізнавальної діяльності [1]. В основі цього підходу принцип свідомості у процесі оволодіння іншомовними навичками і вміннями, в тому числі й граматичними.

Основою комунікативного підходу є принцип побудови навчання іноземної мови за аналогією із реальними мовленнєвими ситуаціями. Когнітивний підхід має на меті організувати пізнавальний процес таким чином, щоб він відповідав природній пізнавальній поведінці людини. Це означає не просто передачу знань та навичок, а сприяння їх появі та розвитку, що спричиняється необхідністю до спілкування і самовираження. Характерним для комунікативно-когнітивного підходу є відхід на другий план суто імітативних і репродуктивних типів вправ. На перше місце виходять вправи пізнавального характеру [1]. Важливе місце відводиться роботі з автентичними іншомовними текстами. Особливо важливим є тематично спрямований відбір текстів для здобувачів, адже таким чином вони ознайомлюються із специфічною лексикою і дізнаються про інновації у сфері своєї діяльності, що викликає зацікавленість та мотивує їх до роботи. Під час роботи з текстом, здобувачі виконують вправи, спрямовані на розпізнавання речень, слів, граматичних аспектів формулювання речень англійською мовою. Для виконання цих

вправ та розуміння тексту, здобувачі задіюють набуті раніше знання та навички. Розпізнавання та диференціація граматичних форм сприяє їх розумінню [2].

Робота в групах є ще одним ефективним видом діяльності на заняттях іноземної мови за комунікативно-когнітивним методом. Такий вид діяльності спонукає здобувачів до ефективного сприйняття та опрацювання інформації, вираження своїх думок за допомогою набутих знань з іноземної мови, організації комунікації між учасниками, а також створює можливість для реалізації творчого потенціалу здобувача.

Метою когнітивної стратегії є навчити здобувачів самостійно контролювати власну навчальну діяльність, вмінні планувати, ставити цілі, оцінювати. Когнітивний компонент передбачає усвідомлене засвоєння здобувачами культурно-країнознавчих відомостей та мовного матеріалу.

Для майбутньої професійної діяльності курсантів і студентів-юристів необхідне розуміння фахової літератури та її адекватний переклад, а також формування вмінь систематизувати і узагальнювати, тому під час навчання іноземної мови за професійним спрямуванням необхідно формувати навички читання і перекладу юридичної літератури, вміння виділити головне та виражати власну думку з теми. Вміння анотувати та реферувати тексти за фахом, оформлювати і систематизувати отриману інформацію є також необхідними для кожного здобувача.

У застосуванні комунікативно-когнітивного підходу важливим є створення ситуацій використання мови для професійних потреб, тобто процес навчання іноземної мови базується на моделюванні ситуацій, у яких курсант або студент-юрист міг би вільно застосовувати набуті знання з іноземної мови, використовуючи граматичні та лексичні навички для виконання певних професійних завдань.

Список використаних джерел

1. Канюк О. Когнітивно-комунікативний підхід у методиці викладання іноземної мови. URL: <https://dSPACE.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/26415/1/Когнітивно-комунікативний%20підхід%20у%20методиці%20викладання.pdf>.

2. Черпак О. Когнітивно-комунікативний метод навчання іноземної мови у ВНЗ. URL: <http://confesp.fl.kpi.ua/fr/node/994>.

3. Chamot, A.U. & O'Malley, J.M. The CALLA handbook: Implementing the Cognitive Academic Language Learning Approach. URL: <http://mtweb.mtsu.edu/eslep/esllcalla.htm>.